Tendinţe de cercetare în lingvistica generală
Privire aplicată

Mihaela Secrieru
Universitatea „Alexandru Ioan Cuza”, Iaşi

The end of the last century, the '80s and the '90s have brought in lingusitics a new research trend, the cognitivism. The dissemination of this trend, as of any other, is being made in the academic space, among students, the future specialists. This premise reveals to be the motivation for which, specialists in romance linguistics, easpecially in Spanish linguistics, but also in general linguistics from the Nordic countries have collaborated for publishing a volume of studies applied to different grammatical issues, approached from a cognitive perspective. The salutary lead has guided us to read the material and to begin the dialogue with the ideas exposed by the authors.

Un specialist poate cerceta tendinţele dezvoltării lingvisticii generale actuale chiar şi investigînd preocupările lingviştilor care predau în centre universitare exnaţionale. Important să gasească o astfel de lucrare de sinteză în care să întrunească atributele definitorii de relevant sau actual în context. Lucrarea editorilor Susana S. Fernandez şi Johan Falk pe care o discutăm aici este o astfel de lucrare pentru că adună lucrări de sinteză a specialiştilor universitari din ţările nordice, Danemarca, Estonia, Finlanda, Islanda şi Norvegia. Volumul colectiv este structurat pe unsprezece capitole care acoperă teme cvasiomogene de lingvistică generală, de sintaxă a cazurilor, dar preponderent de morfologia verbului şi la concomitenţele sale. Justificarea unui asemenea demers lingvistic compozit este argumentată în *Prefaţa* lucrării unde se motivează interesul pentru fiecare temă abordată în volum, în primul rînd stînd noua abordare a analizei lingvistice dată de lingvistica cognitivă (pe de o parte considerată de autori consolidată deja, pe de altă parte considerată idem încă în faza fundamentării), şi de cercetările tot mai insistente în această direcţie. Într-o frază succintă, editorii lucrării subliniază cu acurateţe statutul actual al lingvisticii cognitive, cu limitele sale, dar şi cu oportunităţile sale hermeneutice, epistemologice şi didactice:

> „La Lingüística Cognitiva no tiene una doctrina unificada, sino que existen varias orientaciones que se ocupan de distintos aspectos del lenguaje. Sin embargo, estas tendencias comportan una visión básica del lenguaje y parten de una serie de supuestos comunes. Una convicción fundamental es que el lenguaje es una actividad intimamente relacionada con la mente humana y con los procesos cognitivos. Asi, la actividada de hablar y comunicarse no se puede desligar del ser humano, de su mondo de pensar, de sus conocimientos del mundo ni incluso

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

> de su cuerpo. El lenguaje no esta compuesto meramente de reglas grammaticales y una lista de vocabulario sino más bien de modos de conceptualizar sucesos, movimientos, calificaciones y relaciones temporales, para mencionar tan solo algunos aspectos"[1] (p. 9).

Remarcăm aici cîteva idei relevante care nu au fost acceptate pînă acum în lingvistica generală cu prea multă îngăduinţă, precum cea potrivit căreia lingvistica cognitivă pleacă în teoriile sale de la nişte presupoziţii. Evident, presupoziţiile nu sînt baze ştiinţifice de discuţii, dar atunci cînd lingvistica şi nu numai ea, ci toate ştiinţle umaniste erau şi sînt considerate ştiinţe speculative, în fond se admitea şi afirma tocmai acest lucru că ea pleacă şi de la presupoziţii pe eşafodajul cărora construieşte concepte şi supraconcepte. A doua idee pe care o discutăm este cea potrivit căreia limba nu este doar material structurat, vocabular şi gramatică, ci mişcare, calificative şi relaţii temporale etc., în sensul în care cognitivismul s-a dezvoltat. Poate nu era locul într-o prefaţă sau poate chiar aşa au dorit editorii să facă prezentarea acestui statut ştiinţific al cognitivismului, dar noi obervăm nişte accente postmoderniste ale oricărei ştiinţe de astăzi, cînd rigoarea la care încercau să acceadă structuralştii (prin metode şi terminologie pentru a se delimita clar de alte interpretări şi pentru a valida însuşi termenul de ştiinţă) este acum abandonată în favoarea unei viziuni intepretative psihologico-raţionalo-semantico-relaţionale etc., fără grija preciziilor limitative. Teoretizările la care fac apel autorii capitolului întîi reorganizează substanţa clasică a lingvisticii generale, introducînd ca puncte forte noţiunile de „supoziţie", de exemplu „compromisul cognitiv" (descris structural la p. 18-19), principiul (de exemplu „principiul construal" p. 25), evenimentul (de exemplu „eveniment cognitiv" p. 26), spaţiul (de exemplu „spaţiu mental" p. 26), „focalizarea" (care aduce diferenţa dintre „figură" - vechea temă - şi „fond" - vechea remă - care nu este predicatul, ci alte noţiuni concurente, cum ar fi complementul direct, p. 29), şi „construcţia" (p. 32). Îndeosebi ultimele două, focalizarea şi construcţia, par a fi eminamente conceptele de forţă ale cognitivismului. Efortul autorilor, însă, de a eleva argumentat noua concepţie lingvistică ca pe o posibilitate hermeneutică exhaustivă şi autonomă în raport cu vechea cunoaştere şi descriere eşuează în secţiunea concluzivă, cînd

[1] Lingvistica cognitivă nu are o doctrină unificată, există doar diferite orientări care se ocupă de diverse aspecte ale limbajului. Totuși, există tendinţe care prezinta o viziune de bază a limbajului şi pornesc de la o serie de ipoteze comune. O convingere fundamentală este faptul ca limbajul este o activitate în strânsă relaţionare cu mintea umană şi cu procesele cognitive. Astfel, activitatea de vorbire si comunicare nu se poate detaşa de fiinţa umană, de felul său de a gîndi, de cunoştinţele sale despre lume şi nici de corpul său. Limbajul nu este compus doar din reguli gramaticale şi inventarul lexical, ci mai mult de modul de a conceptualiza fapte, evenimente, calificări şi realţii temporale, pentru a menţiona doar anumite aspecte [Traducerea noastră].

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

teoriile lingvisticii generale sînt reconsiderate ca fiind de fapt secular cognitiviste cf.:

> „[...] el lenguaje es parte integrante de la cognición humana general, con énfasis en la centralidad del significado para describir una lengua determinada, la estrecha relación entre el lenguaje y la conceptualización de escenas y relaciones, la noción de construcción como principal caracterización del conociemiento lingüistico adulto, y la importancia del uso en la adquisición del lenguaje"[2] (p. 35).

În capitolul al doilea, Uwe Kjær Nissen, reia problema fillmoriană a cazurilor ontologice aplicînd-o complementului direct prepoziţional şi complementelor dativale, pentru a surprinde caracterul prototipic al acestora. El raportează noţiunea de prototip la valenţele şi regimul verbelor, fiind considerate prototipice verbele care sînt bivalente, mediind o acţiune între un agent şi un pacient (p. 39). Ca şi în limba română, dativul cu *la* (*a* sp.), are specificităţi formale, dar aceste specificităţi sînt relevate în acest studiu ca fiind proprii doar relaţiei „vorbitor-animal" (cf. „relación hablante / animal" p. 44). În ce măsură se poate absolutiza această concluzie trebuie în opinia noastră, încă de investigat. Autorul ia în discuţie şi verbele trivalente în raport cu dativul, de fapt cu rolurile asociate dativului, experimentator, agent, pacient etc. (p. 50-52), dar şi situaţia determinărilor facultative, aşa-zisele situaţii de dativ posesiv şi de dativ etic (p. 53-57). În concluzia expunerii pare a avea loc o amalgamare terminologică, diferenţa dintre figură primară şi cea secundară nemaifiind atît de ferm conturată ca în introducerea studiului.

Triin Löbus şi Jukka Havu se ocupă de perifrazele verbale, care sînt conform definiţiei date de autori „la combinacion de un verbo auxiliar y un verbo principal en infinitivo, gerundo o participio[3]:

> „El poeta *empezó a recitar* sus poemas; Marta *esta trabajando*; Paco *ha dejado de fumar*. (p. 61).
> [„Poetul a început să recite poemele sale; Marta lucrează; Paco s-a lăsat de fumat."]

[2] [...] limbajul este parte integrantă a cognitivismului uman general, cu accent pe centrarea semnificaţiei pentru a descrie o limbă determinată, relaţia strînsă dintre limbaj şi conceptualizarea scenelor şi relaţiilor, noţiunea de construcţie ca o caracterizare principală a cunoaşterii lingvistice adulte şi importanţa utilizarii în achiziţia limbajului. [Idem]

[3] Combinaţia dintre un verb auxiliar şi un verb principal la infinitiv, gerunziu şi participiu" [*ibidem*].

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

În lingvistica românească, noţiunea de perifrază verbală este dată altei realităţi construite ex/verbal, adică şi cu alte părţi de vorbire, fiind o unitate lexicografică în primul rînd cu valoare morfologică şi apoi şi sintactic unitară: *a da de veste – a înştiinţa*, *a da foc - a incendia*, *a lua aminte – a observa* etc. În studiul de faţă, noţiunea de perifrază pare a fi o noţiune în principal sintactică, fiind descrisă ca o reuniune de două predicate, dar autorii o descriu din mai multe puncte de vedere, conform nivelelor limbii (vezi infra). Comparînd definiţia lingviştilor amintiţi cu cea a realităţii lingvisticii româneşti, atunci ar trebui să încadrăm aici structurile fixe sau *in absentia* de perfect compus, alcătuite dintr-un auxiliar şi un participiu, şi structurile libere sau *in praesentia*, teoretizate ca predicate complexe/compuse, alcătuite din verbe de modalitate şi infinitive sau structuri rare de tipul *continua cîntînd* sau *începea cîntînd* etc., perfect posibile în contexte ale limbii române naturale. Evident, definiţia de mai sus, aplicată în analiză conduce şi la alte realităţi cuantificabile terminologic diferit faţă de lingvistica românească, conform: „predicat principal" şi „predicat subordonat" (p. 62). Critica termenilor de faţă ar fi că termenul „predicat principal" este aproape tautologic, predicatul fiind o funcţie considerată unanim principală, iar cel de „predicat subordonat" este o contradicţie în termeni, o a treia critică fiind că fiind implicate două predicate, în baza principiului unicităţii şi a raportului 1:1, o propoziţie - un predicat, termenii perifrazei sînt/ ar trebui să fie în logica aceasta realităţi care aparţin la două entităţi sintactice diferite. Concesia noastră în această situaţie priveşte necunoaşterea istoriei şi a limitărilor terminologice ale lingvisticii spaniole, de unde şi încercarea noastră de a rămîne în limitele interpretării propuse de autori, deşi observăm unele dintre acestea converg spre ceea ce numim „predicat complex" (Dumitraşcu 1964: 59-64) sau la alţi autori „compus" (Hazy 1971). O sursă a acestor perifraze este auxilizarea unor verbe, denumită gramaticalizare, o universalie lingvistică, care acoperă doar o parte a realizărilor perifrastice, cealaltă nefiind încă gramaticalizată. După verbele de modalitate implicate, aceste perifraze verbale sînt clasificate în aspectuale şi temporale, (p. 64), statice şi dinamice, ultima clasificare conducînd şi la o reclasifacre a pedicatului, care este redefinit ca telic[4] sau atelic, după caracterul intrinsec durativ, momentan, fazal, final, prospectiv, rezultativ, continuu, temporal etc. al verbului (p. 66, 68, 81, 88, 95). Evident aceste clasificări compozite după criterii structurale şi semantice sînt suficient de heterogene, încît să nu fie nici riguros sintactice, nici riguros semantice, dar deşi de factură cognitivistă, coincid în linii prea accentuate cu vechile descrieri semanticiste prezente *passim* în lingvistica generală, tabelul sinoptic final confirmînd această observaţie a noastră.

[4] Verbele „telice" sînt cele care cer obligatoriu o determinare, de exemplu, prin excelenţă tranzitivele.

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

O problemă clasică şi nerezolvată în termeni fermi este şi cea a verbelor copulative, respectiv a conţinutului lor sintactic[5], problemă discutată de Johan Falk cu privire la două verbe care în limba spaniolă sînt „copulative" *ser/afi* şi *estar/a exista*. Aceste verbe sînt discutate pe baza caracteristicii comune a deficitului predicativ, prima caracteristică fiind cea care se referă la opoziţia dintre cele două verbe, deşi ulterior noţiunea de opoziţie este imediat înlocuită cu cea de distincţie (p. 99), dar tipul de distincţie/opoziţie avut în vedere, respectiv semantică, gramaticală etc. nu este total lămurit de autor. Ca şi în limba spaniolă, cele două verbe *ser/ a fi* şi *estar/ a exista,* sînt autosemantice în anumite contexte şi sinsemantice în altele, ceea ce nu pare a menţine ideea de opoziţie, iar caracterul tare sau adecvat şi caracterul moale sau discret (aici termenii ne aparţin) al încărcăturii semantice (p. 101) a acestor verbe nu este un bun punct de plecare în analiză. Clasicile distincţii cu complinirile circumstanţiale spaţiale sînt prezentate şi aici, deşi o simplă completare a acestor contexte schimbă total caracterul ferm al afirmaţiilor, cf.

„(13) El autobús esta aparcado frente al parco." (p. 102)
[Autobuzul este parcat în faţa parcului.]
vs. versiunea noastră completată:
El autobus está aparcado frente al parco, rojo.
[Autobuzul este parcat în faţa parcului, roşu.]

Dubla prezenţa simultană a celor două „mărci" sintactice, circumstanţialul spaţial „frente al parco" şi complinirea predicativă „rojo" răstoarnă teoria verbelor absolut copulative în context vs. absolut predicative în context, comutînd teoria de tip ori/ori într-una de tip şi/şi. Aceasta nu este singura observaţie care ameninţă clasica teorie a copulativităţii, următoarea distincţie fiind caracterul atributiv al determinărilor. Valoarea de caracteristică a unui nume comportată de deteminantul verbelor copulative în discuţie este una necontestabilă, dar deşi are potenţial teoretic ea este luată de autor doar drept punct de plecare, apoi abandonată în favoarea unor consideraţii supraconceptualizante de nivel semantic şi pragmatic. Credem că schimbînd planul gramatical cu unul semantic avem o inconsistenţă teoretică, chiar şi numai din perspectiva că atributul realizat după verbele copulative despre care vorbim este unul mediat şi nu imediat, ceea ce nu este enunţat aici. Apreciem că autorul ia în discuţie şi caracterul circumstanţial al determinărilor verbelor în discuţie (p. 111), dar concluzia logică că la nivelul funcţiilor postcopulative se realizează un sincretism sintactic, un cumul de funcţii sintactice este substituită de afirmaţia că „ser y estar unen predicados locativos y

[5] Folosim această sintagmă pentru caracterul ei de generalitate şi de precizie în acelaşi timp. Pentru o înţegere mai profundă a termenului vezi Secrieru 2009: 69.

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza"
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

atributivos a un sujeto”[6] (p. 121). Această concluzie este corectă din punct de vedere sintactic, dar nu în ordinea logică a expunerii, iar modul cum s-a ajuns la ea este unul eminamente semantic sau cognitivist.

Kåre Nilsson, Ingmar Söhraman, Santiago Villalobos şi Johan Falk discută aceeaşi problemă a verbelor copulative, dar cu privire specială la cele care conotează „schimbul”: *ponerse, volverse, hacerse, llegar a ser*, echivalente ale lui *become* din engleză sau *werden* din germană. Ele sînt considerate cu aceeaşi valoare copulativă ca *ser* şi *estar* din spaniolă, dar determinantul sintactic al acestor verbe copulative este denumit „complement predicativ” (p. 145). Exemplul ilustrativ este:

> „El paso *de tranguilo* a *nervioso*, de *pobre* a *rico*, de *estudiante* a *profesor”* (p. 145).
> [El trece *de la calm la nervi, de la sărăcie la bogăţie, de la student la profesor*].

Se observă din traducere că ceea ce se numeşte „schimb”[7] este un eventiv de tipul verbului „se înserează”, unde sensul verbului surprinde trecerea de la o stare la alta, în exemplul de mai sus trecerea fiind surprinsă nu analitic, ci sintetic. Nu credem însă că autorii reuşesc să convingă de existenţa unei funcţii sintactice distincte, ci aşa cum se va vedea mai departe ei se cantonează în morfologie şi indentifică cîteva verbe specializate pe care le numesc „los verbos de cambio”. Aceste verbe sînt descrise ai întîi la modul global prin capacitatea de a semnifica o mişcare „giratorie completă” sau „radicală” (p. 147), apoi sînt opuse verbelor *ser* şi *estar*, din punctul de vedere al tranzitivităţii (punct de vedere tradiţionalist), dar şi al proceselor transformaţionale (punct de vedere generativist), ultima abordare fiind individuală, respectiv fiecare verb din inventarul celor zece verbe este descris exhaustiv din perspectiva tuturor întrebuinţărilor sale, tranzitive şi/ori intranzitive (p. 153-168), dedusă din raţiunea sintactică a schimbărilor produse la nivelul subiectului, ori obiectului. Tabelul sinoptic de la sfîrşitul prezentării sintetizează toată descrierea anterioară.

Susana S. Fernadez discută despre construcţiile pasive în morfologia spaniolă, (p. reiterînd toate aspectele cunoscute ale opoziţiilor de formă şi de conţinut: activ-pasiv-reflexiv, ilustrate şi de imagini. Prezentarea este augmentată de o ilustrare sintetică a folosirii mărcii reflexive „se”, în diverse alte situaţii.

[6] *A fi* şi *a exista* sînt împreună predicate locative şi atributive ale unui subiect (ibidem).

[7] Nu credem însă că termenul „schimb” aici este propriu întrebuinţat. Ideea de „schimb” la nivelul teoriei sintactice româneşti a pătruns greu şi tîrziu[7], dar surprinde mai bine conţinutul sintactic denotativ al ideii de „schimb”, conform exemplului: A dat *bani pe cărţi*. Singurul aspect care apropie cele două exemple, spaniol şi românesc, este caracterul ternar al structurilor.

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

Ana Beatriz Chiquito abordează verbul din perspectivele modalităţii. Cadrul general al discuţiei este alcătuit din consideraţii privind enunţarea modalizantă de tip epistemic, deontic şi dinamic (cf. tabel p. 180), şi de corelaţiile cu expresiile modale cele mai uzuale din limba spaniolă referitoare la timp (p. 180) şi mod (p. 182) pentru verb, extinse la adverbe şi adjective (p. 186) şi aplicată pe situaţiile clare de structuri perifrastice verbale (p.187-195).

Jeroen Vandaele şi Mieke Neyens iau în discuţie un mod al verbului, subjonctivul, din perspectivă cognitivistă, dar şi didactică (cf. temele de reflecţie date studenţilor, p. 200, 202, 207-208, 209-210 ş.a.). Subjonctivul este descris cognitivist[8], ca fiind purtător de cinci sensuri descrise lexical (p. 198, 201) şi sintactic (p. 202 sqq). Tema este total acoperită, deşi conceptele cognitiviste novatoare sînt greu decelabile în raport cu cele tradiţionaliste.

Tot o temă de morfologie a verbului este tratată de Johan Falk care se ocupă de gerunziul adverbial. Pentru o încadrare clară a direcţiei demonstrative, autorul notează în preambul:

> „Se verá que las relaciones semánticas y lógicas entre el gerundio y el verbo u oración principal son de indole diversa. En general, se puede decir que el gerundio adverbial es una especie de comentario a lo que se afirma en la oración principal, indicando circunstancias simultáneas”[9] (p. 237).

Discursul este organizat plecînd de la formele gerunziale, prezentate opozitiv faţă de infinitiv şi participiu (p. 237), trecînd prin „spaţiul semantic” (p. 238, asupra cuia se revine), revenind la structuri şi valori morfologice, gerunziul perifrastric şi gerunziul adverbial” (p. 239), trecînd prin discutarea exemplelor prototipice de gerunziu cu funcţie de complement adverbial” (p. 240) şi discutînd şi aspectul conversional al gerunziului-adjectiv (p. 245), precum şi elemente de predicativizare a gerunziului prin subiect (246-250).

Erla Erlendsdóttir discută despre prepoziţii în limba spaniolă, problematica acestora fiind încadrată sub valoarea lor polisemantică (spaţială, temporală sau noţională, p. 261), o opinie nouă în contextul mai vechi al considerării prepoziţiilor drept cuvinte sinsematice. Expunerea este însoţită de numeroase exemple, 229, fiind una dintre cele mai aplicate studii din cadrul volumului, afirmaţia polisemantismului acestor părţi neflexibile de vorbire fiind astfel probată în varii contexte.

[8] Nouă ni se pare în vechea semantică sau drept conţinut denotativ.

[9] „Se va vedea că relaţiile semantice şi logice dintre gerunziu şi verb sau propoziţia principală sînt de origini diferite. În general, se poate zice că gerunziul de tip adverbial este un tip de comentariu la ceea ce se afirmă în propoziţia principală, indicînd circumstanţe simultane” (*ibidem*).

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

Problematica verbului este abordată şi de Alejandra Donoso în ultimul studiu al volumului, aceasta ocupîndu-se de verbele de mişcare. Fiind un domeniu explorat cognitivist de timpuriu, autoarea încearcă utilizarea terminologiei cognitiviste, dar în paranteze apar desori glosări şi echivalenţe cf. „una figura (normalmente el sujeto...) (p. 293). Inadvertenţa terminologică nu se mai repetă, însă. O bună parte a studiului este consacrată didactizării verbelor de mişcare şi comparării cu alte limbi.

Toate studiile prezente în volum au o bibliografie de final, dar nici un articol nu este scris cu indicarea exactă a autorului sau a surselor, justificarea fiind, se pare, una didactică, dar chiar şi aşa procedura nu este una deontologică, credem, invitînd studenţii la aceeaşi manieră de lucru şi redactare. În ceea ce priveşte factura abordării de tip cognitivist a volumului, ea poate fi verificată examinînd indicele de termeni de la sfîrşit (p. 311-317), care conţine un număr relativ mare de concepte sintactice, dar cele de factură cognitivsistă prin excelenţă, în opinia noastră sînt extrem de puţine.

Bibliografie

Cadierno, Teresa; Pedersen, Johan, *Introduccion a la Lingüística Cognitiva: Origines y postulados básicos*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 1.), p. 15-36.

Chiquito, Ana Beatriz, *La modalidad*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap.7.), p. 171-196.

Donoso, Alejandra, *Los verbos de moviemiento*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap 11.), p. 292-310.

Dumitrașcu, P., *În legătură cu predicatul multiplu şi cel complex*, CL, IX, nr. 1, 1964, p. 59-66.

Erlendsdóttir, Erla, *Les preposiones del español*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap 10.), p. 261-292.

Falk, Johan, *Ser y estar como verbas copulativos;* în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 4.), p. 99-124.

Falk, Johan, *El gerundio adverbial*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 9.), p. 237-260.

Fernandez, Susana S., *Las construcciones pasivas*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 5.), p. 125-144.

Fernandez, Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014, 317 pag.

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)

Hazy, Șt., *Analiza contextuală a predicativităţii (Predicatul compus şi cel condiţional***)**, (Rezumatul tezei de doctorat), 1971,Bucureşti.

Löbus, Triin; Havu, Jukka, *Perifrasis verbales,* în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 3.), p. 61-98.

Nilsson, Kåre; Söhraman, Ingmar; Villalobos, Santiago; Falk, Johan, *Verbos copulativos de cambio*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 6.), p. 145-170.

Nissen, Uwe Kjær, *El complemento directo preposicional y los complementos de dativo*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 2.), p. 37-60.

Secrieru, Mihaela, *Nivelul sintactic al limbii române*, Editura StudIS, Iaşi, 2009.

Vandaele, Jeroen; Neyens, Mieke, *El subjontivo y la mente*, în Fernandez Susana S.; Falk, Johan (eds.), *Temas de gramática española para estudiantes universitarios. Una aproximacion cognitiva y funcional*, Peter Lang, Frankfurt am Main, 2014 (Cap. 8.), p. 197-236.

BDD-A24861 © 2015 Editura Universităţii „Alexandru Ioan Cuza”
Provided by Diacronia.ro for IP 216.73.217.42 (2026-11-15 20:45:53 UTC)